

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kylmä, S. (2023) Mullistaako tulevaisuus opetussuunnitelmat? TAMK-blogi, 4.8.2023.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/teema2/mullistaako-tulevaisuus-opetussuunnitelmat/>

Mullistaako tulevaisuus opetussuunnitelmat?

4.8.2023 — Liisa Marttila

Olemme tehneet TAMKissa opetussuunnitelmatyötä jo yli vuoden ajan yhteistyössä työelämän kanssa. Samaan aikaan maailma muuttuu emmekä tiedä, mitä viiden vuoden päästä tapahtuu. Osaammeko tehdä nyt järkeviä päätöksiä ja valita sellaisia osaamisia, jotka kiinnostavat opiskelijoita ja joita tarvitaan vielä vuosien päästä?

Generalisteillako tulevaisuus?

Tulevaisuudentutkija Beacraft (2023) ennustaa, että tulevaisuus on generalistien, ja huipulle nousevat ne, joilla on laaja kokemus ja intohimoinen uteliaisuus. Opetussuunnitelman opintojaksokuvaukset kirjoitetaan väljästi, jotta niihin voi sisällyttää uusia osaamisia. Jätämme Liiketalous ja media -yksikössä opetussuunnitelmiin vapaasti valittavien 15 opintopisteen lisäksi 30 opintopisteen osuuden, johon opiskelija voi itse valita hänen osaamistaan vahvistavia opintoja. Näin annamme opiskelijoille entistä enemmän vastuuta omasta tutkinto-osaamisesta. Toivottavasti tätä 45 op hyödynnetään myös poikkitieteellisen osaamisen hankkimiseen. Suuntautumisopinnoissa tarjoamme 45 op syventäviä opintoja.

Mihin tarvitaan tutkintoa?

Kuka tietää, miten kauan Suomessa on vielä tutkintokoulutusta? Uusi hallitus esittää aikuiskoulutustuen muuttamista, joka tulee vaikuttamaan ainakin monimuoto-opiskelijoiden

opiskeluun. Onko niin, että tulevaisuudessa jokainen napsii vain rusinat pullasta ja opiskelee juuri niitä asioita, jotka kiinnostavat ja joita juuri silloin tarvitaan?

Hyväksilukujen kautta opiskelijat voivat korvata opintojaksojamme muualla suoritetuilla opintojaksoilla. Tiedämme oman opetuksemme laadun, mutta emme voi tietää, millaista se osaaminen on, joka rakentuu muualla tuotetun opetuksen hyväksyty-merkinnän taakse. Pitää siis sopia, kuinka paljon opiskelijan tulee suorittaa TAMKissa opintoja, jotta myönnämme hänelle TAMKista tietyn tutkinnon.

Perttulan (2023) mukaan Helsingin kauppakamarin ennakointikamari kritisoi, miksi samalla koulutusasteella suoritetaan useampia tutkintoja. Eikö näistä tutkinnoista löydy osaamista, jota voitaisiin hyväksilukea?

Tarkastelemmeko edelleen oppilaitoksina asioita omasta emmekä asiakkaidemme tai opiskelijoidemme näkökulmasta? Miten voisimme tehokkaimmin auttaa työelämää osaamisen päivittämisessä?

Uusissa opetussuunnitelmissa on järkevää huomioida, miten opintojaksoja voidaan hyödyntää myös jatkuvan oppimisen poluilla. Kiinteä yhteistyö kumppaniyritysten kanssa nostanee luontevasti esille heidän osaamistarpeitaan ja meidän mahdollisuuksiamme vastata niihin. Toivottavasti jo lähiaikoina samoilla opintojaksoilla voi opiskella ja verkostoitua nuoria opiskelijoita ja yritysten täydennyskoulutettavia sekä muita jatkuvan oppimisen polkulaisia.

Proaktiiviset opetussuunnitelmat

Tekoäly tulee muuttamaan osaamisia ja myös auttamaan osaamisten tunnistamisessa sekä oppilaitoksia, yrityksiä että potentiaalisia oppijoita. Mullistaako tulevaisuus koulutuksen vai onnistummeko myös vaikuttamaan tulevaisuuteen koulutuksen avulla? Minusta korkeakoulujen tehtävänä on nostaa esille myös sellaista osaamista, jota uskomme ennusteiden mukaan tulevaisuudessa tarvittavan, mutta jota työelämässä ei vielä osata kaivata.

Toivon, että uudet opetussuunnitelmat tukevat proaktiivisuutta ja mahdollistavat nopeitakin muutoksia sisällöissä. Tulevaisuus digitaalisine kehityksineen ja uudenaikaisilla valmiuksilla varustettuine oppijoinen tulee muuttamaan tulevaisuuden koulutusta sisällöllisesti ja menetelmällisesti. Mielestäni pystymme vastaamaan haasteisiin ja kouluttamaan ammattilaisia, joilla on yhteistyökykyä, ongelmanratkaisutaitoja ja innovointiosaamista, taitoja, joilla vaikutetaan tulevaisuuteen.

Lähteet:

Beacraft, I. 2023. How AI and the Metaverse Shape Society? Viitattu 1.8.2023.
<https://ianbeacraft.com>

Perttula, A-L. 2023. Ennakointikamari: Osaajapula ei helpota – hallitukselta toivotaan toimia kohtaanto-ongelmaan ja tiiviimpiin koulutuksiin. Kauppalehti 14.6.2023.

Teksti: Satu Kylmä, Osaamispäällikkö. Liiketalous ja media. Tampereen ammattikorkeakoulu.

Kuva: Jonne Renvall / TAU